

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hantering av avgifter för flygtrafiktjänst;

TSFS 2020:44

Utkom från trycket
den 3 juni 2020

beslutade den 25 maj 2020.

Transportstyrelsen föreskriver följande med stöd av 2 § förordningen (1994:1808) om behöriga myndigheter på den civila luftfartens område samt 6 kap. 10 § och 12 kap. 1 § luftfartsförordningen (2010:770) och beslutar följande allmänna råd.

LUFTFART

Serie ANS

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter utgör ett komplement till kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/317 av den 11 februari om inrättande av ett prestations- och avgiftssystem i det gemensamma europeiska luftrummet och om upphävande av genomförandeförordningarna (EU) nr 390/2013 och (EU) nr 391/2013 och ska tillämpas av de leverantörer av flygtrafiktjänst som omfattas av förordningen.

Förordning (EU) 2019/ 317 samt dessa föreskrifter ska endast tillämpas på terminaltjänster som tillhandahålls på flygplatser med 80 000 IFR-rörelser eller mer per år.

Definitioner och förkortningar

2 § I dessa föreskrifter används följande förkortningar, termer och definitioner.

<i>AFIS</i>	(Aerodrome Flight Information Service, flyginformationstjänst för flygplats) verksamhet med uppgift att bedriva <i>flyginformationstjänst</i> vid okontrollerad flygplats
<i>alarmerings-tjänst</i>	verksamhet med uppgift att underrätta berörd enhet när ett luftfartyg behöver räddningstjänst samt att i behövlig omfattning hjälpa denna enhet

<i>ATC</i>	(Air Traffic Control Service, flygkontrolltjänst) områdeskontrolltjänst, inflygningskontrolltjänst och <i>flygplatskontrolltjänst</i> ; <i>ATC</i> tillhandahålls i syfte att <ol style="list-style-type: none">1. förebygga kollisioner<ol style="list-style-type: none">a) mellan luftfartyg, ochb) mellan luftfartyg och ett hinder inom manöverområdet, samt2. påskynda och bibehålla ett välordnat flygtrafikflöde
<i>ATS-flygväg</i>	(Air Traffic Services-flygväg) angiven flygväg som upprättats för att kanalisera flygtrafik där så behövs för att utöva <i>flygtrafikledningstjänst</i>
<i>avgiftszon för undervägsavgifter</i>	volym i luftrummet, vilken sträcker sig från marken upp till och med det övre luftrummet där flygtrafik-tjänster underväg tillhandahålls, och för vilken en enhetlig kostnadsbas och en gemensam <i>enhetsavgift</i> har fastställts
<i>CNS-kostnader</i>	kostnader för kommunikation, navigation och övervakning avseende flygtrafik-tjänst
<i>enhetsavgift</i>	avgift som tillämpas i en avgiftszon
<i>FAP</i>	(Final Approach Point) punkt som markerar början på den slutliga delen av en instrumentinflygning med glidbana från instrumentlandningssystem
<i>fastställd kostnad</i>	kostnad som fastställts av medlemsstaterna enligt artikel 15.2 a i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 550/2004 av den 10 mars 2004 om tillhandahållande av flygtrafik-tjänst inom det gemensamma europeiska luftrummet
<i>flygbriefingtjänst</i>	tjänst som inrättats inom ett avgränsat täckningsområde och som ansvarar för tillhandahållandet av sådan information till luftfarten och sådana data som är nödvändiga för en säker, regelbunden och effektiv flygtrafik
<i>flyginformations-tjänst</i>	verksamhet med uppgift att lämna råd och upplysningar av betydelse för luftfartens säkerhet och effektivitet
<i>flygplatskontroll-tjänst</i>	flygkontrolltjänst (<i>ATC</i>) för flygplats

<i>flygräddningstjänst</i>	verksamhet med uppgift att efterforska och lokalisera saknade luftfartyg samt undsätta nödställda i Vänern, Vättern, Mälaren och till havs; uppgiften innefattar även att ansvara för de insatser mot skador som behövs, när ett luftfartyg är nödställt eller när fara hotar lufttrafiken
<i>flygtrafikledningsenhet</i>	enhet som ansvarar för att sköta flygtrafiklednings tjänst för civil eller militär luftfart och en sammanfattande benämning på flygkontrollenhet, <i>AFIS</i> -enhet och <i>ATS</i> -rapportplats
<i>flygtrafikledningstjänst</i>	olika flyginformations-, alarmerings-, flygrådgivnings- och flygkontrolltjänster (områdeskontrolltjänst, inflygningskontrolltjänst och <i>flygplatskontrolltjänst</i>)
<i>flygtrafiktjänst</i>	<i>flygtrafikledningstjänst</i> , <i>flygvädertjänst</i> , <i>flygbriefingstjänst</i> samt kommunikations-, navigations- och <i>övervakningstjänst</i> , samt <i>flygräddningstjänst</i>
<i>flygvädertjänst</i>	(Meteorological Services, MET) de hjälpmedel och tjänster som förser luftfartyg med flygväderprognoser, presentationer och observationer liksom all annan flygväderinformation och data som ICAO:s medlemsstater tillhandahåller för användande inom luftfarten och en sammanfattande benämning på observationstjänst, prognostjänst, <i>övervakningstjänst</i> och delgivningstjänst
<i>IFR-rörelser per år</i>	det totala antalet starter och landningar som genomförs enligt instrumentflygregler, beräknat som det årliga genomsnittet för de tre år som föregår den tidpunkt då <i>prestationsplanen</i> lämnades in
<i>kommunikationstjänst</i>	fast eller rörlig luftfartstjänst som möjliggör kommunikation mark/mark, luft/mark och luft/luft i syfte att utöva flygtrafiktjänst
<i>kontrollzon</i>	(Control Zone, CTR) kontrollerat luftrum som sträcker sig från jordytan upp till en angiven övre gräns
<i>leverantör av flygtrafiktjänst</i>	leverantörer av flygtrafiktjänst som utnämnts enligt artikel 8 eller 9.1 i förordning (EG) nr 550/2004 samt leverantörer av <i>flygräddningstjänst</i>
<i>navigationstjänst</i>	hjälpmedel och tjänst som förser luftfartyg med positionsbestämning och tidsanpassad information
<i>nya och befintliga investeringar</i>	förvärv, utveckling, utbyte, förbättring eller leasing av fasta tillgångar där avskrivningskostnader, kapitalkostnader, eller i fallet med leasing, driftskostnader, avseende de investeringarna uppkommit under den <i>referensperiod</i> som omfattas av <i>prestationsplanen</i>

<i>prestationsplan</i>	plan som fastställer effektiviserings- och förbättringsmål inom fyra områden – säkerhet, miljö, kapacitet och kostnadseffektivitet – för en given <i>referensperiod</i>
<i>referensperiod</i>	tidsperiod för vilken nationella <i>prestationsplaner</i> upprättas inom ramen för systemet med prestationsplaner enligt artikel 11.3 d i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 549/2004 av den 10 mars 2004 om ramen för inrättande av det gemensamma europeiska luftrummet
<i>terminalavgifts-zon</i>	flygplats eller grupp av flygplatser för vilken/vilka en enhetlig kostnadsbas och en gemensam <i>enhetsavgift</i> har fastställts
<i>terminalkontroll</i>	enhet som utövar områdeskontrolltjänst och inflygningskontrolltjänst inom terminalområde och <i>kontrollzon</i>
<i>TIA</i>	(Terminal Information Area, trafikinformationsområde) avgränsat okontrollerat luftrum som sträcker sig uppåt från en angiven, ovanför jordytan belägen gräns i höjddled inom vilket <i>flyginformationstjänst</i> för flygplats (<i>AFIS</i>) utövas
<i>TMA</i>	(Terminal Control Area, terminalområde) kontrollerat luftrum som sträcker sig uppåt från en angiven, ovanför jordytan belägen gräns i höjddled (kontrollområde) och som är upprättat för en eller flera flygplatser
<i>undervägsavgift</i>	avgift som avser del av flygning längs <i>ATS-flygväg</i> eller bestämd färdlinje, exklusive start- och landningsfas
<i>övervakningstjänst</i>	hjälpmedel och tjänst som används för att fastställa luftfartygs position i syfte att möjliggöra separering

Grundläggande bestämmelser

3 § I förordning (EU) 2019/317 finns bestämmelser om det europeiska systemet för prestationsplaner. Bestämmelserna fastställer ramverket för den svenska kostnadsbasen avseende undervägsavgifter.

I förordning (EU) 2019/317 finns även bestämmelser som ska uppfyllas av leverantörer av flygtrafiktjänst och som rör beräkning och fördelning av kostnader; dels kostnader för tillhandahållande av flygtrafiktjänst, dels för finansiering av flygtrafiktjänst genom enhetsavgifter.

Inlämning av underlag

4 § Den som har kostnader i samband med tillhandahållandet av flygtrafiktjänst ska, senast de tidpunkter som anges nedan eller närmast föregående vardag, som minst lämna följande underlag till Transportstyrelsen:

1. Den 1 april: utfall för föregående kalenderår i enlighet med formatet och anvisningarna i bilagorna 1 och 7 till förordning (EU) 2019/317.

2. Senast 21 månader före en ny referensperiod: en bedömning av kostnaderna för nästa referensperiod i enlighet med formatet och anvisningarna i bilaga 2 och 7 till förordning (EU) 2019/317.

Övrigt underlag som Transportstyrelsen efterfrågar för att kunna förbereda antagandet av eller uppföljningen av prestationsplanen ska ha inkommit senast det datum som anges i förfrågan.

5 § Leverantörer av flygtrafikledningstjänst som är verksamma vid flera flygtrafikledningseenheter ska redovisa kostnadsunderlaget enligt 4 § så att kostnaderna för ATC eller AFIS specificeras för varje enskild flygtrafikledningseenhet vid varje flygplats. Redovisningen ska göras i enlighet med formulär som distribueras av Transportstyrelsen.

6 § Kostnader för leverantörer av flygtrafiktjänst som ska fördelas mellan undervägs- och terminalavgiftszon ska rapporteras så att 100 procent av kostnaden för den civila verksamheten framgår.

Har leverantören kostnader, vars fördelning inte specificeras i 7–12 §§ och som ska fördelas mellan undervägs- och terminalavgiftszon, ska kostnadsfördelningen redovisas på ett tydligt sätt.

Inlämning av investeringsunderlag

7 § Underlag för nya och befintliga investeringar ska lämnas in till Transportstyrelsen oavsett investeringarnas storlek. Kostnaderna för nya och befintliga investeringar ska specificeras enligt formulär som distribueras av Transportstyrelsen. Kostnaden för avskrivning samt kapitalkostnad ska framgå.

Kapitalkostnader

8 § Bestämmelser om fastställande av kapitalkostnadsberäkning finns i artikel 22.4 i förordning (EU) 2019/317.

Vid redovisning av avkastningskrav på eget kapital och kapitalstruktur ska redovisning ske i enlighet med kraven i tabell 1 i bilaga 7 till förordning (EU) 2019/317.

På förfrågan från Transportstyrelsen ska leverantören redogöra för de antaganden som gjorts i kapitalkostnadsberäkningen.

Allmänna råd

Transportstyrelsen fastställer tak för parametrar angående risk (Beta och Specifikt riskpremietillägg) och marknadens avkastningskrav (Marknadspremie) inför varje referensperiod.

Följande formler och metoder bör användas för att fastställa den beräknade viktade kapitalkostnaden:

$$WACC = K_s *(d\%) + K_e *(e\%)$$

WACC	Vägd kalkylränta
K_s	Kostnad för långfristig lånefinansiering (efter skatt)
d%	Andel lånefinansierat kapital
K_e	Kostnad för eget kapital (Avkastningskrav på eget kapital)
e%	Andel eget kapital

För fastställande av avkastningskrav på eget kapital bör nedanstående metod användas.

$$K_e (R_e) = R_f + \beta*(R_m - R_f) + SS_p$$

R_e	Avkastningskrav på eget kapital
R_f	Risikfri ränta
β	Beta (mäter en tillgångs risk relativt marknadsrisken)
$(R_m - R_f)$	Marknadspremie (den riskpremie som generellt erfordras på aktiemarknaden utöver den riskfria räntan)
SS_p	Specifikt riskpremietillägg

Fördelning av kostnader i underlaget

9 § Underlaget som ska lämnas enligt 4 § ligger till grund för fastställande av kostnader samt uppföljning. Av 10–15 §§ framgår hur kostnaderna ska fördelas mellan terminalavgiftszon respektive avgiftszon för undervägsavgifter i enlighet med artikel 22.5 i förordning (EU) 2019/317.

Allmänna råd

I artikel 22.5 i förordning (EU) 2019/317 finns bestämmelser om vilka fastställda kostnader för flygtrafiktjänster som ska ingå i kostnadsbasen för undervägsavgifterna. Endast de kostnader för flygtrafiktjänst som enligt den bestämmelsen kan ingå i kostnadsbasen bör ingå i det underlag som skickas in.

Kostnader för flygtrafikledningstjänst

10 § Kostnader för flygtrafikledningstjänst ska för respektive flygtrafikledningsenhet fördelas enligt tabell 1.

Tabell 1

Schablonmässig fördelning av kostnader för flygtrafiktjänst		
	<i>Terminalavgiftszon</i>	<i>Avgiftszon för undervägsavgift</i>
Flygplats som i huvudsak tillhandahåller flygplatskontrolltjänst och alarmeringstjänst innanför FAP	100 %	0 %
Flygplats som tillhandahåller flygtrafikledningstjänst i TMA med terminalkontroll som omfattar flera flygtrafikledningsenheter	40 %	60 %
Flygplats som tillhandahåller flygtrafikledningstjänst i övriga TMA	25 %	75 %
Flygplats som tillhandahåller flygtrafikledningstjänst i TIA	55 %	45 %

Kostnader för inledande utbildning för personal som ska arbeta med flygtrafikledningstjänst

11 § De kostnader för inledande utbildning för personal som ska arbeta med flygtrafikledningstjänst som avser både terminaltjänst och tjänst underväg, ska fördelas enligt samma schablon som för flygtrafikledningstjänst i tabell 1 i 10 §.

Kostnader för kommunikations-, navigations- och övervakningstjänst

12 § Kostnader för kommunikations-, navigations- och övervakningstjänst ska fördelas enligt samma schablon som för flygtrafiktjänst i tabell 1 i 10 §, under förutsättning att detta inte står i strid med artikel 22 i förordning (EU) 2019/317.

Allmänna råd

I artikel 22.5 i förordning (EU) 2019/317 finns bestämmelser om vilka fastställda kostnader för flygtrafiktjänster som ska ingå i kostnadsbasen för undervägsavgifterna. Endast de kostnader för

CNS som enligt den bestämmelsen kan ingå i kostnadsbasen bör ingå i det underlag som skickas in.

Kostnader för flygbriefingtjänst

13 § Alla kostnader för flygbriefingtjänst ska fördelas på avgiftszon för undervägsavgift.

Kostnader för flygvädertjänst

14 § Kostnader för flygvädertjänst ska fördelas enligt tabell 2.

Tabell 2

Kostnader för flygvädertjänst		
<i>Tjänst</i>	<i>Terminalavgiftszon</i>	<i>Avgiftszon för undervägsavgift</i>
Observationstjänst	100 %	0 %
Övervakningstjänst	0 %	100 %
Prognosttjänst, inklusive flygplatsprognoser	0 %	100 %
Delgivningstjänst	0 %	100 %

När det gäller kostnader för övrig flygvädertjänst ska den fördelas mellan terminalavgiftszonen och avgiftszonen för undervägsavgifter, beroende på vad kostnaden hänför sig till. Leverantören av flygtrafiktjänst ska kunna redogöra för fördelningen av kostnaderna.

Kostnader för flygräddningstjänst

15 § Alla kostnader för flygräddningstjänster ska fördelas på avgiftszon för undervägsavgifter.

Byte av leverantör och förändrad verksamhet

16 § Vid leverantörbyte ska samtliga berörda leverantörer av flygtrafiktjänst lämna in kostnadsunderlag till Transportstyrelsen. Kostnaderna ska i underlaget fördelas per flygtrafikleddningsenhet och flygplats, så att Transportstyrelsen kan fastställa kostnaden för flygtrafiktjänst för både den tidigare och den nya leverantören av flygtrafiktjänst. Beträffande de delar som är hänförliga till avgiftszon för undervägsavgift får inte den fastställda kostnaden för den nya leverantören av flygtrafiktjänst överskrida den tidigare leverantörens fastställda kostnad och eventuellt överskott ska återföras till systemet för undervägsavgifter.

17 § Om den som bedriver verksamhet enligt artikel 1.2 i förordning (EU) 2019/317 förändrar eller upphör med sin verksamhet, ska den utan dröjsmål informera Transportstyrelsen.

Undantag

18 § Transportstyrelsen får medge undantag från dessa föreskrifter.

Denna författning träder ikraft den 1 juli 2020.

På Transportstyrelsens vägnar

JONAS BJELFVENSTAM

Niklas Nöid
(Sjö- och luftfart)